

Til Folketingets Transportudvalg

Den 1. juni 2021

Regeringen har *ikke* med L 220 tilvejebragt det nødvendige lovgrundlag for på sigt at flytte renseanlægget Lynetten. Man har sådan set gjort det modsatte, hvis Folketinget vedtager L 220 inden der er sket en afklaring af den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet jf. Transportudvalget 2020-21, L 220 – Bilag 35.

Samtidig fastslå ministeren, i besvarelsen af spørgsmål 188, den 31. maj¹

»En eventuel flytning af renseanlægget Lynetten er ikke en nødvendig konsekvens, hverken i forhold til anlæg af Lynetteholm eller en eventuel senere byudvikling af halvøen. *Det er helt og aldeles op til ejerne af BIOFOS at bestemme*, om renseanlægget skal blive liggende eller flytte. Det beror på deres egen beslutning på baggrund af de forretningsplaner, som BIOFOS er ved at udarbejde.«

Men da det har meget stor betydning for den økonomiske bæredygtighed af det samlede Lynetteholm-projekt om og evt. hvornår renseanlægget Lynetten flyttes og dermed for en fremtidig byudvikling på Lynetteholmen og Refshaleøen - 'parkerer' Folketinget med L 220 i realiteten Lynetteholm-projektets fremtid i BIOFOS' ejerkreds.

Hvis byudviklingspotentialer på Lynetteholmen indskrænkes afgørende, er det forventeligt, at det har betydelige konsekvenser for de billige boliger. By & Havns indtægterne fra salg af byggeretter til almene boliger er omkring halvt så stort som hvis der bygges ejerlejligheder. Det fremgår også tydeligt af By & Havns vedtægter, at »Interessentskabet *skal* drives på et forretningsmæssigt grundlag med *størst mulig* værdiskabelse...«

De omfattende og bekostelige ledningsomlægninger der er en konsekvens af Principaftalen af 5. oktober 2018, herunder den nødvendige koordinering med anlæggelse af Østlig Ringvej og en evt. metrobetjening af Lynetteholmen og Refshaleøen - forholder L 220 sig heller ikke til. Ligesom det er mere end uklart med den politiske forståelse af 1. juni, om Folketinget med L 220 beslutter, at forstærkning af spildevandsledning skal *udskydes* indtil ca. 2025, hvor der forventeligt er sket en afklaring af den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten og Østlig Ringvej.

Tidsplanen i Transportministerens Implementeringsredegørelse fra den 27. maj, er på dette punkt i modstrid med den politiske forståelse fra den 1. juni.

Dertil kommer en betydelig konflikt om Prøvestenens fremtid – en konflikt der også har stor betydning for hele Lynetteholmen-projektet.

¹ Besvarelsen af Spørgsmål 188
<https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/L220/spm/188/index.htm>

Den politisk forståelse om Lynetteholm mellem Transportministeriet, Københavns Kommune, 13 omegnskommuner og Frederiksberg² bekræfter kun, at Folketinget *ikke* ved hvad det er for et Lynetteholm-projekt, jf. Principaftale om anlæg af Lynetteholmen, af 5. oktober 2018³, der skal 3. behandles den 4. juni.

Af Principaftalen fremgår det, at:

- Parterne er enige om, at man vil arbejde for, at BIOFOS A/S har et beslutningsgrundlag for på sigt at flytte Renseanlæg Lynetten. Til det formål vil staten tilvejebringe det *nødvendige* lovgrundlag.

Men med den politiske forståelse af 1. juni 2021 er der kun:

- enighed om, at det samlede projekt om forstærkning og forlængelse af ledningen *udskydes* indtil, at der er en afklaring af den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten mv.

Det *foreslås* derfor, at der indgås en aftale mellem By & Havn og BIOFOS om følgende forhold:

- Der laves en forstærkning af ledningen, der hvor Lynetteholms østlige perimeter skal anlægges. Udgiften er estimeret til 38,5 mio.kr. BIOFOS betaler denne udgift i overensstemmelse med anlægsloven. Udgifter herudover afholdes af By & Havn.
- By & Havn og BIOFOS optager forhandlinger om håndteringen af U1-ledningen efter 2024 senest medio 2022, med en afslutning inden udgangen af 2024, jf. ovenstående punkt
- By & Havn har ansvar for at ansøge TRM om ovenstående som en projektændring iht. anlægsloven, herunder udarbejde eventuelle miljøvurderinger.

En af de muligheder der tegner er, at:

- Forstærkning af ledning *afventer* indtil ca. 2025, hvor der forventeligt er afklaring vedrørende den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten og Østlig Ringvej

At denne mulighed er yderst relevant fremgår af Vejdirektoratets forundersøgelse af en Østlig Ringvej⁴:

Forløb gennem byen

Fra det fælles tilslutningsanlæg med Nordhavnstunnelen og 7-800 m frem mod indsejlingen til Københavns Havn etableres linjeføringsvariant Ø4 som en nedgravet tunnel. På dette sted ændres anlægsmetoden til sænketunnel.... Ø4 fortsætter herefter i en sænketunnel frem til tilslutningsanlægget på Lynetteholm.

Dette kan lade sig gøre, hvis der inden for Lynetteholms perimeter endnu ikke er opfyldt på det tidspunkt, hvor Ø4 eventuelt etableres. Anlægsarbejdet kræver tæt koordinering med udviklingen af Lynetteholm. Kryds af store afløbsledninger fra byen, fra Renseanlæg Lynetten og fra et evt. kontrol- og vedligeholdelsescenter (CMC) skal ligeledes håndteres. Selve tilslutningsanlægget på Lynetteholm forventes etableret som nedgravet tunnel.

2 Kommunal politisk forståelse om Lynetteholm

<https://www.trm.dk/nyheder/2021/kommunal-politisk-forstaaelse-om-lynetteholm>

3 Principaftale om anlæg af Lynetteholmen

https://www.trm.dk/media/3568/bilag-til-aftale_principaftale-om-lynetteholmen.pdf

4 Forundersøgelse af en Østlig Ringvej omkring København

<https://www.vejdirektoratet.dk/projekt/oestlig-ringvej>

I Vejdirektoratets rapport tekniske og miljømæssige undersøgelser af Østlig Ringvej⁵ fastslås det også:

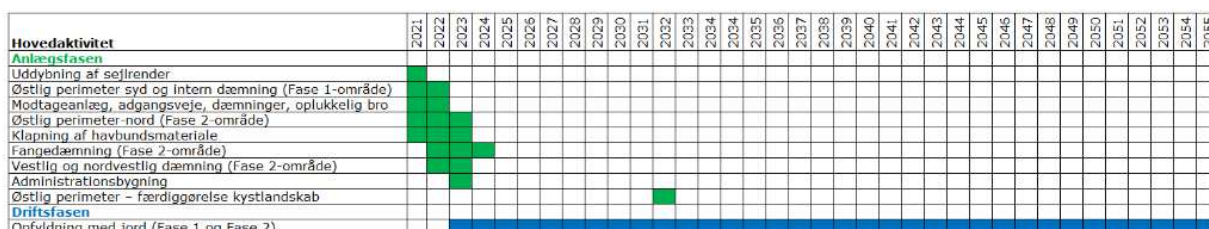
I beskrivelsen vil der *ikke* blive lagt vægt på de forberedende arbejder som f.eks. ledningsomlægninger ud over identifikation af væsentlige ledninger og installationer. I næste fase bør der laves en overordnet koordination med andre anlægsprojekter som fx. Lynetteholmen og Metro.

Ledningsomlægninger under Lynetteholmen er *antaget* håndteret i Lynetteholmen projektet.

BIOFOS har også påpeget i deres høringsvar til L 220, at Østlig Ringvej kan betyde yderligere omlægninger af spildevandsledningerne.

I tidsplanen i den implementeringsredegørelsen som Transportministeren har fremsendt til Folketinget den 27. maj⁶, fremgår det, at By & Havn vil have etableret den Østlige Perimeter (fase 2-område) ved udgangen af 2023.

En detaljeret tidsplan for anlægsprojektet er vist i Figur 2-6.

Figur 2-6 Forventet tidsplan for etablering af Lynetteholm. Bemærk at anlægsfasen og driftsfasen overlapper.

Men denne tidsplan er ikke i overensstemmelse, dels med indholdet i den foreslåede - men endnu ikke færdigforhandlede - aftale mellem By & Havn og BIOFOS og den er heller ikke i overensstemmelse med den ikke eksisterende koordinering med de omfattende ledningsomlægninger i forbindelse med anlæggelse af Østlig Ringvej og en metrobetjening af Lynetteholmen.

Prøvesten kan blive en central del af Lynetteholm-projektet

I Vejdirektoratets forundersøgelser af Østlig Ringvej etableres der en frakørsel på Prøvestenen (Ø4), da regeringen i Infrastrukturplan 2035⁷ lægger op til en etape-delning af Østlig Ringvej, hvor der kun frem til 2035 sker en forlængelse af Nordhavnstunnelen til Lynetteholm, mens der samtidig gennemføres en VVM-undersøgelse af en fuld ny Østlig Ringvej, som via Amager skal forbinde Helsingørmotorvejen i nord med Øresundsmotorvejen i syd. Er det relevant at forholde sig til Prøvestenens fremtid – også fordi Metroselskabet i deres forundersøgelser af Metrobetjening af Lynetteholm⁸ placerer et kontrol- og vedligeholdelsescenter (CMC) på Prøvestenen (M5 Vest).

⁵ Forundersøgelse Østlig Ringvej; Teknisk og miljømæssige undersøgelser

<https://api.vejdirektoratet.dk/sites/default/files/2020-08/Teknik-%20og%20milj%C3%B8rapport%20aug%202020.pdf>

⁶ Implementeringsredegørelse for anlægsloven for Lynetteholm, fra transportministeren

<https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/1220/bilag/32/index.htm>

⁷ Danmark fremad – Infrastrukturplan 2035

<https://www.trm.dk/publikationer/2021/danmark-fremad-infrastrukturplan-2035/>

⁸ Forundersøgelse Metrobetjening af Lynetteholm

<https://m.dk/media/3381/20982-metro-rapport-lynetteholmen-19.pdf>

BIOFOS har også analyseret muligheden for at flytte renseanlægget Lynetten til Prøvesten⁹. Ligesom Prøvesten er af stor betydning som brændstofslager for Københavns Lufthavn i Kastrup. En lufthavn som regeringen planlægger at udbygge. Prøvestenen er samtidig det stede tæt på lufthaven, hvor tankskibe kan anløbe – hvorefter det brændstoffet transporteres i rør til Lyfthavnen. Skal flybrændstoffet transporteres på lastbil, vil det medføre en yderligere trafik- og trængselsbelastning af det eksisterende vejnet i hovedtadsområdet.

Der er dermed en betydelig konflikt mellem de mange fremtidige anvendelsesmulighed af Prøvestenen. En konflikt, som har stor betydning for den samlede udformning og økonomien i det samlede Lynetteholm-projekt, jf. de i Principaftalen aftalte og udarbejdede forundersøgelser.

Med venlig hilsen

Per Henriksen

9 Hvor skal fremtidens renseanlæg i hovedstadsområdet placeres?
<https://biofos.dk/om-os/fremtidens-renselanlaeg/>